

پیش‌بینی نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی بر مبنای روابط بین‌شخصی و خودتنظیمی عاطفی با نقش میانجی عزت‌نفس در زوجین ایرانی

حسین کشاورز افشار^۱، فهیمه باهنر^۲، زهرا جهان‌بخشی^۳، نیلوفر عبدلی ناصر^۴

چکیده

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی بر مبنای روابط بین‌شخصی و خودتنظیمی عاطفی با نقش میانجی عزت‌نفس انجام گرفت. روش پژوهش، هم‌بستگی و روش جمع‌آوری داده‌ها، پیمایشی بود. دانشجویان متأهل شهر تهران در سال ۱۳۹۸، جامعه آماری پژوهش حاضر را تشکیل دادند. نمونه شامل ۳۹۱ دانشجوی متأهل بود که به صورت پیمایش اینترنتی و در دسترس انتخاب شدند. داده‌ها از طریق پرسش‌نامه‌های نگرش به پیمان‌شکنی زناشویی، سبک‌های عاطفی، عزت‌نفس، و روابط بین‌شخصی جمع‌آوری شد. داده‌ها با استفاده از تحلیل رگرسیون چندمتغیره در نرم‌افزار اس.پی.اس.اس. تحلیل شدند. نتایج ضریب هم‌بستگی پیرسون نشان داد که فقط بین سبک عاطفی تحمل با نگرش به خیانت رابطه مثبت وجود دارد. همچنین بین تمایل به روابط بین‌شخصی با عزت‌نفس رابطه مثبت وجود دارد، ولی عزت‌نفس در ارتباط بین تمایل به روابط بین‌شخصی سبک‌های عاطفی با نگرش به خیانت نقش میانجی ندارد. در نتیجه، روان‌شناسان می‌توانند با آموزش مدیریت روابط بین‌شخصی و خودتنظیمی عاطفی از بروز پیمان‌شکنی پیشگیری کنند.

واژه‌های کلیدی: پیمان‌شکنی زناشویی، روابط بین‌شخصی، خودتنظیمی عاطفی، عزت‌نفس.

۱. استادیار گروه روان‌شناسی تربیتی و مشاوره، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

۲. دانشجوی دکتری مشاوره، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

۳. استادیار گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران
(z_Jahanbakhshi@sbu.ac.ir) (نویسنده مسئول)

۴. کارشناسی ارشد مشاوره، دانشکده ادبیات، علوم انسانی و اجتماعی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

The prediction of attitude towards extramarital affairs based on interpersonal relationships and emotional self-regulation with the mediating role of self-esteem in Iranian couples

Hossein Keshavarzafshar¹

Fahimeh Bahonar²

Zahra Jahanbakhshi³

Niloufar Abdoli Naser⁴

Abstract

The aim of this study was to investigate the relationship of extramarital affairs based on interpersonal relationships and emotional self-regulation with the mediating role of self-esteem. The research method was correlation and the data collection method was survey. All married students in Tehran in 1398 were the statistical population of the present study. The sample consisted of 391 married students who were selected by online and available survey. Data were collected through the Marriage Breach Attitude Questionnaire, Emotional Styles Questionnaire, Self-Esteem Questionnaire, and Interpersonal Relationships. Data were analyzed using multivariate regression analysis in SPSS software. The results of Pearson correlation coefficient showed that there is only a positive relationship between the emotional style of tolerance and attitudes toward infidelity. There is also a positive relationship between the desire for interpersonal relationships and self-esteem, but self-esteem has no mediating role in the relationship between the desire for interpersonal relationships of emotional styles and attitudes toward infidelity. As a result, psychologists can prevent contract breaches by teaching them how to manage interpersonal relationships and emotional self-regulation.

Keywords: emotional self-regulation, extramarital affairs, interpersonal relationships, self esteem.

-
1. Assistant Professor, Department of Educational Psychology and Counseling, Faculty of Psychology and Education, University of Tehran, Tehran, Iran.
  2. PhD Student in Counseling, Department of Counseling, faculty of Psychology and Education, University of Isfahan, Isfahan, Iran.
  3. Assistant Professor, Department of Counseling, Faculty of Education and Psychology, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran (Corresponding Author: z_Jahanbakhshi@ac.ir).
  4. Masters in Counseling, Faculty of Literature, Humanities and Social Social Sciences, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

مقدمه

رابطه زناشویی مقوله‌ای انسانی است که گاه با مسئله‌ای به نام «خیانت یا روابط فرازناشویی» دست به گریبان است (ریکه^۱، ۲۰۱۸). روابط فرازناشویی از جمله عواملی است که سلامت خانواده را با چالش مواجه کرده و مهم‌ترین عامل تهدیدکننده عملکرد، ثبات و تدوام روابط زناشویی است (لی و مک کنیش^۲، ۲۰۱۸). گیتار^۳ و همکاران (۲۰۱۶) خیانت یا عهدشکنی زناشویی را نوعی درگیری جنسی، عاطفی یا عاطفی - جنسی با فردی غیر از همسر می‌دانند که از همسر پنهان می‌شود و ویژگی اصلی آن رازگونه بودن آن است. در مطالعات اخیر با نمونه‌های انتخابی وسیع تقریباً ۲۲ تا ۲۵ درصد مردان و ۱۱ تا ۱۵ درصد زنان در ایالات متحده آمریکا گزارش دادند که حداقل یک‌بار خارج از چارچوب رابطه زناشویی‌شان رابطه جنسی داشته‌اند و مردان در مقایسه با زنان دوبرابر به رابطه جنسی نامشروع می‌پردازند (هریس^۴، ۲۰۱۸). وقتی یک زن و شوهر به دلیل خیانت به مراکز مشاوره‌ای مراجعه می‌کنند، تقریباً آشفتگی عاطفی قابل توجهی دارند، به شدت اعتمادبه‌نفس آنان دچار مشکل می‌شود و درگیری‌های عاطفی، رابطه‌ای، خانوادگی، رفتاری و ساختاری زیادی دارند (آسایش، ۱۳۹۶). طبق پژوهش‌ها بعد از کشف خیانت همسر، افراد هیجانات شدیدی مثل انکار، خشم، عصبانیت و افسردگی نشان می‌دهند. زنانی که استرس خیانت همسر را تجربه می‌کنند شش بار بیشتر احتمال دارد که دچار افسردگی اساسی شوند تا زمانی که این نوع استرس را تجربه نمی‌کنند (باتابیال^۵، ۲۰۱۸). بنابراین خیانت زناشویی باعث بروز احساس تردید، و تخریب باورهای ارتباطی می‌شود (اوکی^۶، ۲۰۱۸).

بخش عمده‌ای از زندگی خود را در ارتباط با دیگران سپری می‌کنیم یا در فکر آن به سر می‌بریم که ارتباطات مؤثری داشته باشیم. ارتباط بین فردی رابطه‌ای است بین دو نفر یا تعداد بیشتری از افراد که ممکن است زودگذر یا مدت‌دار باشد. این ارتباطات ممکن است بر پایه عشق، مسئولیت مشترک، تعاملات تجاری منظم یا دیگر انواع تعهدات اجتماعی باشد. افراد در این ارتباطات تمایل دارند که بر یکدیگر تأثیر بگذارند، احساسات

1. Rienecke
2. Lee & McKinnish
3. Guitar
4. Harris
5. Batabyal
6. Oke

و افکارشان را به اشتراک بگذارند و در فعالیت‌ها با یکدیگر همکاری کنند (ریاحی و خیاطان، ۱۳۹۷). روابط بین‌شخصی فرایندی است که در آن یک فرد اطلاعات و احساسات خود را از طریق پیام‌های کلامی و غیر کلامی به یک فرد یا افراد دیگر می‌رساند. این توانایی موجب تقویت رابطه گرم و صمیمی با دیگران، حفظ و ارتقای سلامت روانی، قطع روابط ناسالم، حل مسائل و مشکلات خود با دیگران و رفع تضادها و تعارض‌ها می‌شود. همچنین در این گونه روابط نقش گیرنده و فرستنده پیام به طور مداوم جابه‌جا می‌شود. پس روابط میان‌فردی یک تعامل گزینشی و نظام‌مند منحصر به فرد و رو به پیشرفت است که موجب خلق معانی مشترک بین آن‌ها می‌شود (لی^۱ و همکاران، ۲۰۱۸). در این میان توپلو-دمیرتاس و فینچام^۲ (۲۰۱۸) به بررسی انگیزه خیانت در دانشجویان براساس سرمایه گذاری پرداختند. به اعتقاد آن‌ها عواملی نظیر عدم رضایت مندی زناشویی، عدم رابطه گرم و صمیمی با نفر دیگر، کاهش سرمایه گذاری و تعهد زوجین نسبت به یکدیگر، بیش از سایر عوامل امکان عهدشکنی در روابط زناشویی را پیش‌بینی می‌کنند. کیانی و همکاران (۱۳۹۹) نیز در مطالعه خود نشان دادند که مهارت‌های درون‌فردی و بین‌فردی ارتباطی در روابط زناشویی از جمله شرایط زمینه‌ای پیشگیری از روابط خارج از ازدواج است. همچنین اظهر^۳ و همکاران (۲۰۱۸) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که برقراری روابط خارج از ازدواج، یکی از قدرت‌مندترین بحران‌ها بر عملکرد ارتباطی زوجین است و کیفیت آن را دارد که رابطه آنان را خراب و هیجانات منفی را در زن و شوهر برانگیزاند. بنابراین شناسایی و خودتنظیمی نیازها و احساسات برای افزایش مهارت‌های ارتباطی می‌تواند تعارضات زناشویی را کاهش دهد (جلالی و همکاران، ۱۳۹۸).

مفهوم خودتنظیمی از موضوعات مهم روان‌شناختی است که تعاریف گوناگونی نیز از آن ارائه شده است. خودتنظیمی بر تعدیل افکار، احساسات و رفتار با استفاده از سازوکارهای خاص و مهارت‌های هدایتی دلالت می‌کند (ماتیو^۴ و همکاران، ۲۰۱۴). راهبردهایی که افراد برای تنظیم عواطف خود از آن‌ها استفاده می‌کنند، می‌تواند موجب ارتقای سطح سلامت انسان‌ها در ابعاد مختلف زیستی، روانی، اجتماعی و اخلاقی شود و از این طریق سطح کیفیت زندگی و کارآیی آن‌ها را افزایش دهد (صالحی مورکانی، ۱۳۸۵).

1. Le

2. Toplu-Demirtaş & Fincham

3. Azhar

4. Mathews

پس متغیر مهم خودتنظیمی هیجانی به منزله فرایند آغاز، حفظ، تعدیل یا تغییر در بروز، شدت با استمرار احساس درونی و هیجان مرتبط با فرایندهای اجتماعی - روانی، فیزیکی در به انجام رساندن اهداف فرد کمک کننده است (رازا^۱ و همکاران، ۲۰۱۵). در واقع خودتنظیمی هیجانی تنها سرکوب هیجان‌ها نیست، بلکه شخص نباید همیشه در یک حالت آرام و ساکن از برانگیختگی هیجانی قرار داشته باشد. در عوض خودتنظیمی هیجانی، شامل فرایندهای نظارت و تغییر تجربیات هیجانی شخص است (گرازاینو و هارت^۲، ۲۰۱۶). شاهی (۱۳۹۸) پژوهشی با عنوان پیش‌بینی پیمان‌شکنی بر اساس ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای، تجربه کودک آزاری و راهبردهای تنظیم هیجان در زنان پیمان‌شکن و غیرپیمان‌شکن انجام داد. نتایج نشان داد راهبردهای منفی تنظیم هیجان می‌تواند عضویت گروهی (زنان پیمان‌شکن) را پیش‌بینی کند. همچنین تحقیقات دیگر نشان می‌دهد که مشکل در خودتنظیمی عاطفی سبب می‌شود افراد به محض آگاهی یافتن از اتفاقات ناگوار مانند خیانت زناشویی به شدت به هم بریزند و عزت نفسشان رو به افول رود (باردین^۳ و همکاران، ۲۰۱۳).

بنابراین عزت نفس نیز یکی از متغیرهایی است که تحت تأثیر خیانت زناشویی دستخوش تغییر می‌شود. عزت نفس میزان اعتبار، تأیید، پذیرش و ارزشی است که فرد برای خود قائل می‌شود. احساس خودارزشمندی و عزت نفس نیازی اساسی است که آرامش روانی و رضایت از زندگی به شدت به آن وابسته است (اوت^۴ و همکاران، ۲۰۱۹). کوپراسمیت^۵ در مورد نظریه جیمز (۱۹۶۷) می‌گوید، به اعتقاد وی آرزوها و ارزش‌های انسان نقش اساسی در تعیین اینکه آیا خود را مطلوب می‌پندارد یا نه دارند. احساس فرد در این دنیا کاملاً به آنچه می‌خواهد باشد یا انجام می‌دهد بستگی دارد (به نقل از سکیز^۶ و همکاران، ۲۰۱۷). بنابراین خودارزیابی منفی یا همان عزت نفس پایین و تجربی با دامنه‌ای از مشکلات روان‌شناختی ارتباط دارد (اصلی‌پور و همکاران، ۱۳۹۶). عزت نفس پایین تعادل و پویایی انسان را بر هم می‌زند، بازدهی، کارآمدی، یادگیری و خلاقیت انسان را به طریقی منفی تحت تأثیر قرار می‌دهد و همراه با بیم و وحشت است. برعکس عزت نفس بالا

1. Razza
2. Graziano & Hart
3. Bardeen
4. Otte
5. Cooper Smith
6. Seekis

با راهبردهای مقابله‌ای مثبت و سازنده و انگیزش بالا و حالات عاطفی مثبت رابطه دارد (چوئن^۱، ۲۰۱۶). شروت و ویگل^۲ (۲۰۲۰) پژوهشی با عنوان مقابله با پیمان‌شکنی‌های زناشویی با نقش تعدیل‌گر عزت نفس انجام دادند. نتایج نشان داد که یکی از دلایلی که زوجین به زندگی تعهد ندارند، داشتن عزت نفس پایین است. جمالی ویشکایی (۱۳۹۷) نیز پژوهشی با عنوان نقش میانجی‌گر عزت نفس در رابطه بین هیجان‌خواهی و روابط فرازناشویی انجام دادند. نتایج نشان داد که عزت نفس به صورت منفی و معنادار روابط فرازناشویی را پیش‌بینی می‌کند.

باتوجه به مطالب گفته‌شده و ماهیت پیچیده خیانت و همچنین تأثیرات فاجعه‌آمیز این پدیده بر روی بهداشت روان زوجین، نیاز به بررسی عمیق این موضوع بیشتر احساس می‌شود. از سوی دیگر، نظر به نقش مهم خانواده در جامعه، از هم‌گسیختگی خانواده عموماً با عوارض نامطلوبی همراه بوده است. بهداشت روانی نسل‌های جامعه در گرو تأمین بهداشت روانی خانواده به خصوص دانشجویان متأهل به منزله کانونی مملو از محبت و آرامش برای تحول در رشد استعدادهاست، که هرگونه آسیبی به آن، نسل آینده را از آثار سوء خود مصون نخواهد گذاشت و سازمان‌های اجتماعی زیادی را درگیر خود خواهد ساخت. با این حال متأسفانه شاهد افزایش بیش از انتظار نرخ ازهم‌پاشیدگی خانواده به علت بی‌وفایی و خیانت‌های زناشویی هستیم (ویسر و ویگل^۳، ۲۰۱۵).

لذا پژوهشگران درصدد بودند با انجام پژوهشی به زوج‌ها در رهایی از فاجعه بی‌وفایی و بهبود آسیب‌های آن و احیای مجدد زندگی مشترک کمک کنند، و از فاجعه عمیق‌تر، یعنی طلاق جلوگیری کنند. از سویی دیگر آسیبی مثل بی‌وفایی و خیانت همسران در هر جامعه‌ای می‌تواند تا حدودی متفاوت از سایر جوامع باشد، از این رو، لازم است تدابیر و راهکارهای درمانی چنین آسیبی نیز باتوجه به ویژگی‌های فرهنگی، انسانی و اجتماعی آن جامعه ارائه شود. چراکه شرایط خاص فرهنگی، مذهبی و اجتماعی در ایران لزوم مطالعات درباره این موضوع را ضروری می‌سازد و از سمت دیگر پیش‌بینی و روش‌های پیشگیری از خیانت زناشویی در بستر فرهنگی امری است که کم‌تر مطالعه‌ای به آن پرداخته است. بنابراین این پژوهش با هدف تعیین تأثیر روابط بین‌شخصی و خودتنظیمی عاطفی بر پیمان‌شکنی زناشویی در دانشجویان متأهل با نقش میانجی عزت نفس انجام شد.

1. Chun

2. Shrouf & Weigel

3. Weiser & Weigel

روش

پژوهش حاضر از نوع تحقیقات توصیفی و روش پژوهش از نظر ماهیت هم‌بستگی است. جامعه آماری این پژوهش را تمام دانشجویان متأهل شهر تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۹ تشکیل دادند. در مورد نمونه پژوهش حاضر می‌توان گفت که در تحلیل رگرسیون نسبت تعداد نمونه به متغیرهای پیش‌بین نباید از ۳ کم‌تر باشد، زیرا در غیر این صورت نتایج حاصل از معادله چندان تعمیم‌پذیر نخواهد بود. نسبت محافظه‌کارانه‌تر ۱۰ مشاهده به ازای هر متغیر پیش‌بین است. از دیدگاه استیونس حتی در نظر گرفتن ۱۵ مشاهده به ازای هر متغیر پیش‌بین در تحلیل رگرسیون مناسب است (هومن، ۱۳۹۵). در نتیجه تعداد ۳۹۱ نفر به روش نمونه‌گیری دردسترس انتخاب شدند.

ابزارها

پرسش‌نامه نگرش به خیانت زناشویی^۱: این پرسش‌نامه توسط مارک واتلی^۲ (۲۰۰۶) ساخته شده است و دارای ۱۲ گویه است. گویه‌های آن بر اساس درجه‌بندی پنج‌گانه لیکرت صورت‌بندی شده است. برای محاسبه امتیاز کل پرسش‌نامه، نمره همه گویه‌های پرسش‌نامه را با هم جمع می‌شود. حداقل و حداکثر امتیاز این پرسش‌نامه ۱۲ و ۸۴ است. هر چه امتیاز حاصل شده از این پرسش‌نامه بیشتر باشد، نشان‌دهنده میزان بیشتر پذیرش خیانت و نگرش مثبت به خیانت خواهد بود و بالعکس. روایی و پایایی این پرسش‌نامه در مطالعه عبداله‌زاده (۱۳۸۹) بر اساس ضریب آلفای کرونباخ /۰.۸۴ تأیید شده است. جهت بررسی روایی این آزمون در ایران، از روایی ملاکی از (نوع واگرا) استفاده شده است. به همین منظور، پرسش‌نامه جهت‌گیری مذهبی آلپورت به کار گرفته شد. روایی واگرا با جهت‌گیری مذهبی درونی، /۰.۲۹ و با جهت‌گیری مذهبی بیرونی /۰.۱۶ به دست آمد (علی‌تبار و همکاران، ۱۳۹۳). آلفای کرونباخ این پرسش‌نامه در پژوهش حاضر /۰.۷۵ به دست آمد.

پرسش‌نامه روابط بین‌شخصی سیگل^۳: این پرسش‌نامه دارای ۲۱ گویه است. این پرسش‌نامه به دلیل زیربنای نظری مناسب تأیید خبرگان با تخصص موضوعی از روایی محتوایی لازم برخوردار است. امتیاز بین ۷۰ تا ۱۰۵ نشان‌دهنده توانایی و تمایل زیاد به برقراری روابط بین‌شخصی است. امتیاز بین ۳۵ تا ۷۰ نشان می‌دهد که تمایل و توانایی به

1. attitudes toward infidelity scale

2. Mark whathley

3. Siegel communication skills questionnaire

برقراری روابط بین‌شخصی تاحدودی بالاست و امتیاز زیر ۳۵ نشان‌دهنده تمایل و توانایی کم به برقراری روابط بین‌شخصی است. روایی و پایایی این پرسش‌نامه توسط حسین‌پور و همکاران (۱۳۹۳) در آلفای کرونباخ ۰/۸۱. به دست آمد. آلفای کرونباخ به دست آمده در پژوهش حاضر نیز ۰/۸۷ بود.

پرسش‌نامه سبک‌های عاطفی^۱: بررسی سبک‌های عاطفی در افراد (سازگاری، پنهان‌کاری، تحمل). این پرسش‌نامه شامل ۲۰ سؤال است که هدف آن بررسی سبک‌های عاطفی (سازگاری، پنهان‌کاری، تحمل) در افراد است. پرسش‌نامه مذکور در سال ۲۰۱۰ توسط هافمن و کاشدن معرفی شده است. طیف پاسخ‌دهی آن براساس لیکرت تنظیم شده است. در پژوهش کارشکی (۱۳۹۳) برای تعیین روایی این پرسش‌نامه از روایی محتوایی، تحلیل مؤلفه‌های اصلی و روایی سازه تحلیل عاملی استفاده شد. روایی محتوایی و سازه این پرسش‌نامه با سه عامل تأیید شد. برای سنجش پایایی آن از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. میزان ضریب آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس‌های پنهان‌کاری، سازش و تحمل به ترتیب ۰/۷۰، ۰/۷۵ و ۰/۵۰ به دست آمد که حاکی از قابل قبول این مقیاس است. آلفای کرونباخ به دست آمده این پرسش‌نامه در پژوهش حاضر ۰/۶۲ بود.

پرسش‌نامه عزت نفس روزنبرگ^۲: این مقیاس توسط موریس روزنبرگ (۱۹۶۵) تهیه و معرفی شده که از ۱۰ ماده تشکیل شده است و برای اندازه‌گیری عزت نفس کلی تهیه شده است. نمره بالاتر از صفر نشان‌دهنده عزت نفس بالا و نمره کم‌تر از صفر نشان‌دهنده عزت نفس پایین است. مطالعات متعدد به منظور بررسی روایی و پایایی مقیاس روزنبرگ انجام شده است. در پژوهشی توسط برخوردار و همکاران (۱۳۸۸) ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۱ به دست آمده است. آلفای کرونباخ به دست آمده در این پژوهش ۰/۸۹ بود.

روش اجرا و تحلیل داده‌ها

پس از کسب رضایت آگاهانه از شرکت‌کنندگان پژوهش، درمورد اهداف با آنان صحبت و پس از موافقت، پرسش‌نامه‌ها بینشان توزیع شد. درمورد حفظ رازداری در نتایج به دست آمده، توضیحات لازم ارائه شد. داده‌ها پس از گردآوری با استفاده از ضریب هم‌بستگی پیرسون و روش تحلیل رگرسیون چندمتغیره با استفاده از نرم‌افزار اس.پی.اس. تحلیل شد.

1. affective style questionnaire
2. self esteem questionnaire Rosenberg

یافته‌ها

اطلاعات گردآوری شده با استفاده از آزمون‌های توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابتدا به توصیف ویژگی‌های جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان پرداخته شد. توزیع فراوانی و درصد شرکت‌کنندگان در پژوهش بر حسب جنسیت نشان می‌دهد که ۲۴/۶ درصد مرد و ۷۵/۴ درصد زن هستند.

جدول ۱ فراوانی و درصد میزان تحصیلات افراد مورد مطالعه

میزان تحصیلات	زن		مرد		کل
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	
کارشناسی	۱۳۷	۴۶/۴	۳۰	۳۱/۳	۱۶۷
کارشناسی ارشد	۱۴۱	۴۷/۸	۵۰	۵۲/۱	۱۹۱
دکتری	۱۷	۵/۸	۱۶	۱۶/۷	۳۳
مجموع	۲۹۵	۱۰۰	۹۶	۱۰۰	۳۹۱

توزیع فراوانی و درصد میزان تحصیلات شرکت‌کنندگان در پژوهش در جدول ۱ نشان داده شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، بیشتر افراد مورد مطالعه دارای مدرک کارشناسی ارشد هستند. کم‌ترین میزان تحصیلات مربوط به مقطع دکتری است. در این بخش میانگین و انحراف معیار هر یک از متغیرهای پژوهش شامل نگرش به خیانت، عزت نفس، روابط بین شخصی و سبک‌های عاطفی ارائه شده‌اند.

جدول ۲ میانگین و انحراف استاندارد نگرش به خیانت، عزت نفس، تمایل به روابط بین شخصی و خودتنظیمی عاطفی در افراد مورد مطالعه

متغیر	زن		مرد		کل
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	
نگرش به خیانت	۲۱/۴۰	۷/۲۰	۲۵/۶۰	۷/۳۵	۲۲/۴۳
عزت نفس	۵/۷۸	۱/۲۶	۵/۸۹	۱/۳۴	۵/۸۱
تمایل به روابط بین شخصی	۸۴/۲۵	۱۳/۳۴	۸۷/۹۸	۱۲/۰۹	۸۵/۱۷
سازگاری	۲۴/۱۷	۴/۵۸	۲۴/۷۰	۳/۳۵	۲۴/۳۰
پنهان‌کاری	۲۱/۸۰	۴/۸۹	۲۱/۲	۳/۹۳	۲۱/۶۶
تحمل	۱۲/۳۱	۲/۳۸	۱۱/۸۸	۲/۰۸	۱۲/۲۱

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، بر مبنای نمره‌گذاری پرسش‌نامه، افراد مورد مطالعه دارای نگرش به خیانت ضعیف، عزت نفس بالا، توانایی و تمایل زیاد به برقراری روابط بین شخصی و سبک سازگاری قوی، پنهان کاری متوسط و تحمل متوسطی هستند. گفتنی است نرمال بودن داده‌ها با استفاده از آزمون کولموگورف - اسمیرنوف^۱ بررسی شدند که نتایج بررسی نرمال بودن داده‌ها نشان داد که متغیر نگرش به خیانت، عزت نفس، تمایل به روابط بین شخصی و سبک‌های عاطفی دارای توزیع نرمال نیستند، لذا از روش تابع معکوس برای نرمال‌سازی استفاده شد. بعد از نرمال‌سازی آماره کولموگورف - اسمیرنوف حاکی از نرمال بودن متغیرهای مذکور است، زیرا سطح معناداری آن‌ها بالاتر از ۰/۰۵ شد. به منظور بررسی رابطه بین عزت نفس، روابط بین شخصی و سبک‌های عاطفی با نگرش به خیانت از آزمون هم‌بستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن در جدول ۳ قابل مشاهده است.

جدول ۳ هم‌بستگی بین عزت نفس، روابط بین شخصی و سبک‌های عاطفی با نگرش به خیانت در دانشجویان متأهل

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵
۱. تمایل به روابط بین شخصی	۱				
۲. سبک عاطفی سازگاری	۰/۰۲۴	۱			
۳. سبک عاطفی پنهان کاری	-۰/۰۹۷	۰/۴۹**	۱		
۴. سبک عاطفی تحمل	-۰/۰۲۶	۰/۲۳**	۰/۴۱**	۱	
۵. عزت نفس	۰/۱۹**	-۰/۲۷**	-۰/۱۱**	۰/۰۷۱	۱
۶. نگرش به خیانت	۰/۰۹۲	۰/۰۷۷	۰/۰۲۳	۰/۱۲۰*	-۰/۰۳۰

n=۳۹۱ . *P<۰/۰۵ . **P<۰/۰۱

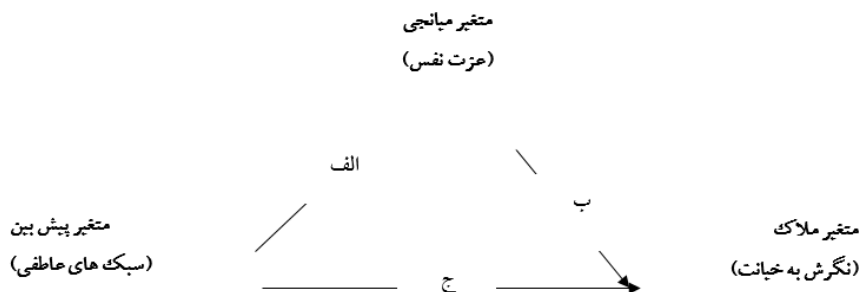
نتایج آزمون هم‌بستگی پیرسون در جدول ۳ نشان می‌دهد که بین سبک عاطفی تحمل با نگرش به خیانت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد (p<۰/۰۵). همچنین نتایج نشان می‌دهد که بین تمایل به روابط بین شخصی با عزت نفس رابطه مثبت و معناداری وجود دارد (p<۰/۰۱). و بین سبک عاطفی سازگاری و پنهان کاری با عزت نفس رابطه منفی و معناداری وجود دارد (p<۰/۰۱). بنابراین شرایط لازم برای بررسی میانجی بودن نقش عزت نفس در رابطه بین سبک‌های عاطفی و نگرش به خیانت در دانشجویان متأهل برقرار نیست. به منظور بررسی رابطه بین نقش میانجی عزت نفس در ارتباط با تمایل به روابط بین

شخصی و نگرش به خیانت از الگوهای رگرسیون استفاده شد که در شکل ۱ نشان داده شده است. ۱) بین متغیر پیش‌بین و میانجی هم‌بستگی معناداری وجود داشته باشد (مسیر الف)، ۲) بین متغیر میانجی و متغیر ملاک هم‌بستگی وجود داشته باشد (مسیر ب). ۳) بین متغیر پیش‌بین و متغیر ملاک هم‌بستگی معناداری وجود داشته باشد (مسیر ج). پس از برقرار بودن این سه پیش‌فرض از رگرسیون سلسله‌مراتبی استفاده می‌شود، بدین ترتیب که ابتدا متغیر میانجی سپس متغیر پیش‌بین وارد معادله می‌شود و با کنترل اثر متغیر میانجی، رابطه بین متغیر پیش‌بین و ملاک تضعیف شود. یعنی ضریب رگرسیون در رگرسیون سلسله‌مراتبی در رابطه بین متغیر پیش‌بین و ملاک کم‌تر از ضریب رگرسیون در معادله دوم باشد یا از میان برود.

شکل ۱ مسیر مدل علی سه متغیری عزت نفس، روابط بین شخصی و نگرش به خیانت

به منظور بررسی رابطه بین نقش میانجی عزت نفس در ارتباط با سبک‌های عاطفی و نگرش به خیانت از آزمون رگرسیون استفاده شد.

شکل ۲ مسیر مدل علی سه متغیری عزت نفس، سبک‌های عاطفی و نگرش به خیانت

در ادامه به منظور بررسی روابط بین شخصی و سبک‌های عاطفی نسبت به نگرش به خیانت از مدل رگرسیون استفاده شد.

جدول ۴ خلاصه مشخصه‌های آماری رگرسیون هم‌زمان سبک‌های عاطفی و تمایل به روابط بین شخصی بر نگرش به خیانت

متغیرهای پیش‌بین	B	B	T	P
سبک عاطفی سازگاری	۰/۱۲	۰/۰۷	۱/۲۶	۰/۲۰
سبک عاطفی پنهان‌کاری	-۰/۰۸	-۰/۰۵	-۰/۸۹	۰/۳۷
سبک عاطفی تحمل	۰/۳۹	۰/۱۲	۲/۲۴	۰/۰۲
تمایل به روابط بین شخصی	۰/۰۴	۰/۰۸	۱/۶۱	۰/۱۰

$$R = ۰/۱۶ \quad R^2 = ۰/۰۳$$

خلاصه مشخصه‌های آماری رگرسیون هم‌زمان سبک‌های عاطفی و تمایل به روابط بین شخصی بر نگرش به خیانت دانشجویان متأهل در جدول ۶ نشان می‌دهد که $\beta = ۰/۱۲$ واریانس مربوط به نگرش به خیانت به وسیله سبک عاطفی تحمل تبیین می‌شود ($t = ۲/۲۴$).

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه پیمان‌شکنی زناشویی بر مبنای روابط بین شخصی و خودتنظیمی عاطفی با نقش میانجی عزت نفس بود. نتایج نشان داد که فقط بین سبک عاطفی تحمل با نگرش به خیانت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین بین تمایل به روابط بین شخصی با عزت نفس رابطه مثبت و معناداری وجود دارد، ولی عزت نفس در ارتباط بین تمایل به روابط بین شخصی سبک‌های عاطفی با نگرش به خیانت نقش میانجی ندارد. در ادامه به تبیین هر کدام از فرضیات به صورت جداگانه پرداخته شده است. نتایج حاصل از ضریب هم‌بستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون، برای بررسی فرضیه اول پژوهش حاضر مشخص کرد که بین سبک عاطفی تحمل با نگرش به خیانت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد، و تمایل به روابط بین شخصی در مردان می‌تواند در پیمان‌شکنی زناشویی آن‌ها نقش داشته باشد. بدین معنا که با افزایش سبک عاطفی تحمل در زنان و مردان، و با افزایش میزان تمایل به روابط بین شخصی در مردان، پیمان‌شکنی

زناشویی آن‌ها نیز افزایش خواهد یافت، اما با افزایش یا کاهش عزت نفس، تغییری در نگرش به پیمان‌شکنی ایجاد نخواهد شد.

نتایج حاصل از فرضیه اول پژوهش حاضر با یافته‌های شروت و ویگل (۲۰۲۰)، فیف^۱ و همکاران (۲۰۱۹)، جمالی ویشکایی (۱۳۹۸)، رضوانی‌زاده و اصلانی کتولی (۱۳۹۶)، که در پژوهش‌های جداگانه‌ای نشان دادند که عزت نفس در پیمان‌شکنی زناشویی نقش مؤثر و معناداری دارد، همخوان نیست، اما با نتایج مطالعات زای^۲ و همکاران (۲۰۱۸)، توپلو دمیرتاس و فینچام (۲۰۱۸)، اسمیدت^۳ و همکاران (۲۰۱۶)، که به طور جداگانه‌ای نشان دادند که کیفیت روابط بین شخصی و صمیمیت و گرمی در روابط بین زوج‌ها می‌تواند در پیمان‌شکنی زناشویی نقش داشته باشد، همخوان است. همچنین با مطالعات نیلسن^۴ و همکاران (۲۰۱۷)، شاهی (۱۳۹۸) که نشان دادند خودتنظیمی عاطفی می‌تواند نقش مؤثر و معناداری در پیمان‌شکنی زناشویی داشته باشد، همسو است.

در تبیین مثبت و معنادار بودن رابطه بین سبک عاطفی تحمل با نگرش به خیانت می‌توان گفت سبک عاطفی به تحمل سرکوب‌گری در واکنش‌های هیجانی نسبت به دیگران، واکنش غیردفاعی به تجربه‌های هیجانی و تحمل پریشانی، تجربه هیجانات شدید، عادی بودن تجربه هیجانات منفی، مهم نبودن فشار و قضاوت اجتماعی برای افراد در هنگام تجربه انواع هیجانات منفی اشاره دارد (ایتو و هافمن^۵، ۲۰۱۴). در این سبک عاطفی افراد از مواجه شدن باحالت‌های هیجانی منفی که در زمان حال رخ می‌دهد، اجتناب نمی‌کنند (جفریس^۶ و همکاران، ۲۰۱۶). بنابراین به نظر می‌رسد که داشتن چنین ویژگی‌هایی در سبک عاطفی تحمل تمایل افراد را برای گرایش به خیانت تسهیل کند، زیرا آن‌ها با در نظر نگرفتن هنجارهای اجتماعی که می‌تواند عامل محافظت‌کننده در جلوگیری از خیانت فرازناشویی باشد و همچنین با تمایل شدید به تجربه انواع هیجان می‌توانند به سمت تجربه خیانت زناشویی سوق داده شوند، چون براساس نظر زاگرمین^۷ (۱۹۸۲) رفتار هیجان‌خواهی نوعی نیاز به احساسات و تجربیات جدید، گوناگون و پیچیده است و شخصی با چنین

1. Fife
2. Xie
3. Schmidt
4. Nielsen
5. Ito & Hofmann
6. Jeffries
7. Zuckerman

رفتاری حاضر است برای به دست آوردن این گونه تجربیات به اعمال مخاطره‌آمیز اجتماعی یا فیزیکی اقدام کند (پاتن^۱، ۲۰۱۲).

در تبیین مثبت و معنادار بودن رابطه بین روابط بین‌شخصی با نگرش به خیانت می‌توان گفت روابط بین‌شخصی فرایندی است که در آن یک فرد اطلاعات و احساسات خود را از طریق پیام‌های کلامی و غیر کلامی به یک فرد یا افراد دیگر می‌رساند. روابط میان فردی یک تعامل گزینشی و نظام‌مند منحصر به فرد و رو به پیشرفت است که موجب خلق معانی مشترک بین آن‌ها می‌شود. این توانایی موجب تقویت رابطه گرم و صمیمی با دیگران، حفظ و ارتقای سلامت روانی، حل مسائل و مشکلات خود با دیگران و رفع تضادها و تعارض‌ها می‌شود (لی و همکاران، ۲۰۱۸)؛ و شاید با صمیمی شدن روابط بین زنان و مردان به خصوص در فرهنگ‌های بسته و زمانی که آشفتگی هیجانی در بین افراد به منزله یک عامل زمینه‌ای وجود دارد منجر به تمایل افراد به گرایش به خیانت شود. در رویکرد والش^۲ (۲۰۰۷) اشاره شده است که اصلاح نگرش‌ها و شیوه‌های برخورد همسر خیانت کرده می‌تواند تأثیر سودمندی در بهبود رابطه بین‌شخصی داشته باشد و مهار هیجانات منفی، حل مشکل و به کارگیری عاطفه و احساس تأثیر متقابل بر زوجین دارد.

یکی دیگر از نتایج به دست آمده رابطه بین تمایل به روابط بین‌شخصی با عزت نفس بود. بین سبک عاطفی پنهان‌کاری با عزت نفس رابطه منفی و معناداری وجود دارد؛ بدین معنی که با افزایش تمایل به روابط بین‌شخصی در افراد، عزت نفس آن‌ها نیز افزایش خواهد یافت، اما با افزایش سبک عاطفی سازگاری و پنهان‌کاری عزت نفس افراد کاهش خواهد یافت، عکس این قضا یا نیز صادق است. نتایج حاصل به نوعی با یافته‌های مطالعات هریس و اورث^۳ (۲۰۱۹)، یون و وو^۴ (۲۰۱۸) و دهباشی و همکاران (۱۳۹۴)، که در پژوهش‌های جداگانه‌ای رابطه بین روابط اجتماعی و عزت نفس را مورد تأیید قرار دادند، همسو است.

در تبیین مثبت بودن رابطه بین روابط بین‌شخصی و عزت نفس می‌توان گفت روابط بین‌شخصی، روش‌ها و شیوه‌های ضروری برای یک زندگی سالم و سازنده‌اند. این مهارت‌ها مجموعه‌ای از توانایی‌ها هستند که سبب سازگاری با دیگران و شکل‌گیری

1. Patton

2. Walsh

3. Harris & Orth

4. Yeun & Woo

رفتارهای مثبت و مفید می‌شوند. این توانایی‌ها افراد را قادر می‌سازند نقش مناسب خود را در جامعه به خوبی ایفا کنند، بی‌آنکه به خود یا به دیگران آسیب برسانند. بنابراین، کسی که دارای مهارت ارتباطی است باید بتواند با دیگران طوری ارتباط برقرار کند که بتواند به حقوق، الزامات، رضایت خاطر یا وظایف دیگران را نادیده بگیرد، و در عین حال بتواند در این موارد تعاملی باز و آزاد با دیگران داشته باشد (بنسون^۱، ۲۰۱۴)، این خصیصه به افزایش عزت نفس در افراد منجر می‌شود، زیرا عزت نفس می‌تواند پیامد انجام موفقیت‌آمیز یک عمل و به طور کلی عملکرد موفق در حوزه‌های مختلف از جمله روابط بین‌شخصی باشد. در سوی دیگر عزت نفس به معنای قضاوت شخص از ارزشمندی خود است و به نگرش فرد از خود دلالت می‌کند. افراد با بررسی نحوه کنار آمدن با استانداردها و ارزش‌های موردنظر خود و مقایسه چگونگی عملکرد خود با دیگران به این قضاوت می‌پردازند. عزت نفس هسته مرکزی ساختارهای روان‌شناختی فرد است که وی را در برابر اضطراب محافظت می‌کند. عزت نفس نقش محافظت‌کننده‌ای در مقابله با فشارهای روانی دارد که از فرد در مقابل وقایع فشارآور منفی زندگی حمایت می‌کند. فردی که از ارزشمندی بالایی برخوردار است، به راحتی قادر است با تهدیدها و وقایع فشارآور بیرونی بدون تجربه برانگیختگی منفی و ازهم‌پاشیدگی روانی مواجه شود (ولی‌زاده، ۱۳۸۷). بنابراین می‌توان گفت که با موفقیت در روابط بین فردی و اجتماعی احساس خود ارزشمندی و عزت نفس نیز افزایش یابد. از سوی دیگر، عزت نفس یک فاکتور مهم در رشد و حفظ سلامت روان است. تجربیات منفی زندگی مانند مواجه شدن با خیانت زناشویی می‌تواند به یک باور منفی در فرد منجر شود که انعکاسی از حس ارزشمندی در فرد است. عزت نفس قادر است هم بر فرایندهای روانی و هم جسمی اثر بگذارد و به طور بالقوه یک عامل خطر برای ایجاد انواع رفتارهای ناسازگارانه و نتایج منفی باشد (مورتن^۲ و همکاران، ۲۰۱۲).

در تبیین منفی بودن رابطه سبک عاطفی پنهان‌کاری با عزت نفس می‌توان گفت که ویژگی سبک پنهان‌کاری، بازداری و مخفی کردن یا اجتناب از هیجان‌هاست. افراد دارای سبک عاطفی پنهان‌کاری در روابط زناشویی خود با بازداری و مخفی کردن هیجان‌های خود، نه شرایط ابراز هیجان‌های مثبت را ایجاد می‌کنند و نه امکان حل و فصل هیجان‌های منفی را فراهم می‌کنند. بنابراین با کاهش توانایی حل مسئله سازنده، آن‌ها صرفاً به دنبال

1. Benson
2. Morton

مزایای کوتاه مدت تصمیمات غلط خود هستند. یکی از این تصمیمات، وارد شدن در رابطه‌ای فرازنشویی است (فینی و کارانتازاس^۱، ۲۰۱۷). لذا به نظر می‌رسد که وجود این خصیصه‌ها در درازمدت به کاهش خودارزشمندی و عزت نفس در افراد منجر شود. درواقع بعضی افراد هیجان‌هایشان را آزادانه و ظاهراً بدون نگرانی از پیامدهای آن ابراز کنند، ولی برخی دیگر در انتقال حالت‌های هیجانی‌شان محافظه‌کارند. کینگ و امونز^۲ (۱۹۹۰) کاربرد دوسوگرایی را در متمایز ساختن افرادی که هیجان‌شان را ابراز می‌کنند و راحت‌اند و آن‌هایی که بازدارنده، تنیده^۳ و در معرض خطر برای آشفتگی روان‌شناختی و مشکلات جسمانی بالقوه هستند، مفید می‌دانند. آن‌ها معتقدند که یک فرد ابرازگر یا غیرابرازگر در هیجان می‌تواند سالم باشد؛ این دوسوگرایی در مورد ابرازگری است که بیماری را می‌پروراند.

ازجمله نتایج دیگر نشان داد که عزت نفس در ارتباط بین تمایل به روابط بین شخصی و نگرش به خیانت نقش میانجی ندارد، بدین معنی که با افزایش یا کاهش تمایل به روابط بین شخصی با میانجی‌گری عزت نفس، تغییری در نگرش به خیانت ایجاد نخواهد شد. نتایج حاصل از فرضیه سوم پژوهش حاضر نتایج حاصل از فرضیه اول پژوهش حاضر با یافته‌های شروت و ویگل (۲۰۲۰)، فیف و همکاران (۲۰۱۹)، جمالی و ویشکایی (۱۳۹۸) که در پژوهش‌های جداگانه‌ای نشان دادند که عزت نفس در خیانت زناشویی نقش مؤثر و معناداری دارد، هم‌خوان نیست.

در تبیین این نتیجه شاید بتوان نظریه معلول بودن عزت نفس که توسط مارش و کراون (۲۰۰۶)، به نقل از ریو^۴، (۲۰۱۷) را مطرح کرد. طبق این نظریه عزت نفس نمی‌تواند میانجی یا علت باشد، بلکه به نوعی معلول است (انعکاسی از اینکه چگونه زندگی ما پیش می‌رود). معلول بودن عزت نفس بر طبق این مدل بدین معناست که وقتی زندگی خوب پیش می‌رود، عزت نفس افزایش می‌یابد و وقتی بد پیش می‌رود عزت نفس افت پیدا می‌کند. عزت نفس تحت تأثیر موفقیت‌ها و شکست‌هاست و آنچه باید بهبود یابد، عزت نفس نیست، بلکه بهتر کردن مهارت‌های ما برای رسیدگی به دنیاست (سلیگمن^۵، ۱۹۹۴).

1. Feeney & Karantzas
2. King & Emmons
3. Tense
4. Reeve
5. Seligman

به عبارت دیگر در رابطه بین عملکرد خوب و عزت نفس، عملکرد خوب علت است، در حالی که عزت نفس فقط معلول است. عزت نفس اصولاً کارت امتیاز یا تابلوی امتیازی برای گزارش دادن این است که چگونه اوضاع خوب یا بد پیش می‌رود. بنابراین می‌توان گفت که عزت نفس را بر طبق مدل مذکور بتوان یک معلول تلقی کرد تا میانجی، لذا نتیجه حاصله از این رو می‌تواند قابل تبیین باشد.

همچنین در این زمینه یکی دیگر از یافته‌ها نشان داد که عزت نفس در ارتباط بین سبک‌های عاطفی و نگرش به خیانت نقش میانجی ندارد. بدین معنی که با افزایش یا کاهش تمایل خودتنظیمی عاطفی با میانجی‌گری عزت نفس، تغییری در پیمان‌شکنی زناشویی ایجاد نخواهد شد. در تبیین این یافته می‌توان مدل معلول بودن عزت نفس نه علت یا میانجی بودن آن را که در تبیین نتایج بالا مورد بحث قرار گرفت لحاظ کرد که در اینجا از توضیح دوباره آن مدل اجتناب و فقط به این نکته اشاره می‌شود که عزت نفس نشان می‌دهد که زندگی چگونه پیش می‌رود، اما علتی نیست که به افراد کمک کند تا زندگی را خوب پیش ببرند. شواهدی قوی نیز وجود ندارد که نشان دهد عزت نفس عملکرد افراد را بهتر می‌کند (ریو، ۲۰۱۷). آشکار شدن خیانت زناشویی معمولاً منجر به آشفتگی‌های هیجانی و تعاملات منفی بین زوجین می‌شود، به ویژه عزت نفس را در زنانی که همسرشان خیانت کرده است، به شدت کاهش می‌دهد و احساس گناه، ناکامل بودن، ناتوان بودن، خشم و تنفر را در آن‌ها افزایش می‌دهد (گوردون^۱، ۲۰۰۸). بر این اساس میانجی و علت بودن عزت نفس نمی‌تواند مورد توجه قرار بگیرد، بلکه بیشتر تأثیر مستقیم آن مدنظر است. لذا نتایج حاصله دور از انتظار نیست.

ارتباط بین روابط بین‌شخصی و سبک‌های عاطفی با نگرش به خیانت نیز به نوعی با یافته‌های مطالعات فیف و همکاران (۲۰۱۹)؛ نیلسن و همکاران (۲۰۱۷)، شاهی (۱۳۹۸)، امیدی‌فر و همکاران (۱۳۹۶)، که نشان دادند خودتنظیمی عاطفی می‌تواند نقش مؤثر و معناداری در پیمان‌شکنی زناشویی داشته باشد، همسو است.

در تبیین این نتیجه می‌توان گفت که سبک تحمل‌ویژگی افرادی است که در پاسخ به برانگیختگی ناشی از تجربه‌های هیجانی، راحت و غیردفاعی واکنش نشان می‌دهند و در مقابل فشار روانی تحمل بالایی از خود نشان می‌دهند (هافمن و کاشن^۲، ۲۰۱۰). لذا شاید

بتوان گفت که این ویژگی‌ها خیانت زناشویی را از نظر هیجانی برای این افراد تسهیل کند. علاوه بر آن می‌توان گفت که در فرد دارای سبک تحمل، هیجان‌ها به صورت شدید باقی می‌ماند؛ در نتیجه هر لحظه توجه، تصمیم‌گیری، حافظه، پاسخ‌های فیزیولوژیک و تعامل‌های اجتماعی وی را تحت تأثیر قرار می‌دهند (بدری و همکاران، ۱۳۹۴). بنابراین ممکن است با تحریف در کارکرد حافظه و لغزش در روابط اجتماعی احتمال خیانت زناشویی در افراد دارای این سبک رخ دهد.

یکی از محدودیت‌های پژوهش حاضر، هم‌بستگی و پیمایشی بودن است. در چنین پژوهش‌هایی امکان کنترل تمامی متغیرهای مداخله‌گر وجود ندارد، ممکن است آزمودنی‌ها تحت تأثیر شرایطی که از کنترل پژوهشگر خارج بوده است، قرار گرفته باشند. همچنین از آنجایی که ابزار اندازه‌گیری در پژوهش حاضر فقط پرسش‌نامه بود، میزان دقت آزمودنی‌ها در پاسخ به سؤالات برای پژوهشگر محرز نبود. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که سبک عاطفی تحمل می‌تواند نگرش به خیانت زناشویی را به طور معناداری تقویت کند. بنابراین پیشنهاد می‌شود زوج‌درمانگران و مشاوران خانواده نسبت به اصلاح این سبک عاطفی در مراجعان درگیر خیانت زناشویی و مراجعانی که نگرش به خیانت زناشویی در آن‌ها بالاست، اقدام کنند. علاوه بر آن مشاوران در کار با مراجعان درگیر روابط فزاینده‌تری یکی از اقدامات سبک‌شناسی را غربال سبک‌های عاطفی مراجعان قرار دهند. گفتنی است که با توجه به نتایج حاصله این مسئله برای زنان اهمیت بیشتری دارد. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های بعدی از رضایت زناشویی به سبب اهمیت آن در روابط زناشویی به منزله یک متغیر میانجی در بین سبک‌های عاطفی، روابط بین‌شخصی و گرایش به خیانت استفاده شود.

منابع

- آسایش، م.ح. (۱۳۹۶). *تدوین الگوی چندبعدی مشاوره پس آسیب و اثربخشی آن بر انصراف از طلاق، رضایت زناشویی و سلامت روان زوج‌های با سابقه بی‌وفایی همسر*. رساله دکتری. گروه مشاوره. دانشگاه علامه طباطبائی.
- اصلی‌پور، ع.، کافی، م.، و کاویان‌فر، ح. (۱۳۹۶). *تأثیر درمان شناختی رفتاری بر عزت نفس زنان آسیب‌دیده از خیانت زناشویی در فرهنگ ایرانی*. اولین کنفرانس بین‌المللی فرهنگ آسیب‌شناسی روانی و تربیت. دانشگاه الزهراء. تهران.
- امیدی فر، ح.، پورابراهیم، ت.، خوش‌کنش، ا.، و مرادی، ا. (۱۳۹۵). *پژوهشی تحت عنوان مقایسه و رابطه*

- خودتنظیمی عاطفی با دلزدگی و صمیمیت زناشویی در زوجین هر دو و یکی شاغل ادارات دولتی. مشاوره شغلی و سازمانی، ۸ (۲۶)، ۵۰-۶۷.
- بدری گرگری، ر.، واحدی، ش.، بیرامی، م.، و عینی‌پور، ج. (۱۳۹۵). پیش‌بینی تعادل‌ورزی تحصیلی بر اساس سبک‌های عاطفی. روان‌شناسی تربیتی، ۱۲ (۳۹)، ۸۱-۹۵.
- برخورداری، ح.، رفاهی، ژ.، و فرحبخش، ک. (۱۳۸۹). اثربخشی آموزش مهارت‌های مثبت‌اندیشی به شیوه گروهی بر انگیزه پیشرفت، عزت‌نفس و شادکامی دانش‌آموزان پسر پایه اول دبیرستان شهر جیرفت. رهیافتی‌نودر مدیریت ورزشی، ۱ (۳)، ۱۳۱-۱۴۴.
- حسین‌پور نودهی، ج.، حسینی، ع.، و دوستی، م. (۱۳۹۳). تعیین ارتباط بین روابط بین‌فردی با عملکرد مدیران ورزشی استان گیلان. مدیریت منابع انسانی در ورزش، ۲ (۲)، ۱۰۵-۱۱۴.
- جمالی ویشکایی، م. (۱۳۹۸). نقش میانجی‌گر عزت‌نفس در رابطه بین هیجان‌خواهی و روابط فرازناشویی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی شهر قدس.
- جلالی، ن.، حیدری، ح.، داودی، ح.، و آل‌یاسین، ع. (۱۳۹۸). مقایسه تأثیر مداخله آموزشی مبتنی بر رویکرد هیجان‌مدار و رویکرد غنی‌سازی روابط گاتمن بر تعارض زناشویی گروهی از زنان شهرستان خمین. روان‌شناسی فرهنگی، ۳ (۱)، ۴۱-۶۲.
- دهباشی، م.؛ اصلی‌پور، ع.، و کافی، م. (۱۳۹۴). اثربخشی آموزش روابط میان‌فردی بر دوست‌یابی و عزت‌نفس دانش‌آموزان دختر. پژوهش‌های نوین روان‌شناختی تبریز، ۱۰ (۳۹)، ۱۰۱-۱۱۸.
- رضوانی‌زاده، ا.، و اسلانی‌کتولی، ا. (۱۳۹۶). پیش‌بینی روابط فرازناشویی از روی سبک‌های دلبستگی، عزت‌نفس و میزان خودشیفتگی در بین دانشجویان متأهل. پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، ۲ (۱)، ۱۵-۳۶.
- ریاحی، م.، و خیاطان، ف. (۱۳۹۷). رابطه بین نگرش به والدین، اعتماد در روابط بین‌فردی و نگرش به ارتباط قبل از ازدواج با رغبت به ازدواج در جوانان مجرد شهر اصفهان. مطالعات زن و خانواده، ۶ (۱)، ۶۹-۶۲.
- شاهی، م. ر. (۱۳۹۸). پیش‌بینی پیمان‌شکنی بر اساس ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای، تجربه کودک‌آزاری و راهبردهای تنظیم هیجان در زنان پیمان‌شکن و غیرپیمان‌شکن. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه اردکان.
- صالحی مورکانی، ب. (۱۳۸۵). بررسی و مقایسه راهبردهای خودتنظیمی عاطفی در بین دانشجویان مبتلا به اختلالات اضطرابی و افسردگی با دانشجویان عادی شهر اصفهان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه الزهرا.
- علی‌تبار، ه.، قنبری، س.، زاده‌محمدی، ع.، و حبیبی، م. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین روابط جنسی پیش از ازدواج با نگرش به روابط فرازناشویی. خانواده‌پژوهی، ۱۰ (۳۸)، ۲۵۵-۲۶۷.
- کارشکی، ح. (۱۳۹۳). ارزیابی ساختار عاملی مقیاس سبک‌های عاطفی در دانشجویان. تحقیقات علوم رفتاری، ۱۱ (۳)، ۱۸۵-۱۹۵.
- کیانی، ق.، نطاق، م.، اسدی، م.، و قمری، م. (۱۳۹۹). پیشگیری از روابط خارج از ازدواج مبتنی بر رویکرد غنی‌سازی زندگی زناشویی با تکیه بر بافت فرهنگی - اجتماعی ایران. روان‌شناسی فرهنگی، ۴ (۲)، ۲۴۳-۲۶۵.

ولی‌زاده، ش. (۱۳۸۷). روش‌های افزایش عزت نفس در کودکان دارای نیازهای ویژه. *تعلیم و تربیت استثنایی*، ۱۵، ۷۵-۳۰.

- Azhar, A., Abbas, J., Wenhong, Z., Akhtar, T., & Aqeel, M. (2018). Linking infidelity stress, anxiety and depression: evidence from Pakistan married couples and divorced individuals. *International Journal of Human Rights in Healthcare*, 11(3), 214-228.
- Bardeen, J. R., Kumpula, M. J., & Orcutt, H. K. (2013). Emotion regulation difficulties as a prospective predictor of posttraumatic stress symptoms following a mass shooting. *Journal of anxiety disorders*, 27(2), 188-196.
- Benson, B. J. (2014). Domain of Competence: Interpersonal and Communication Skills. *Academic Pediatrics*, 14(2), 55-65.
- Chun, J. (2016). Effects of psychological problems, emotional dysregulation, and self-esteem on problematic Internet use among Korean adolescents. *Children and Youth Services Review*, 68, 187-192.
- Feeney, J.a., & Karantzas, G.C. (2017). Couple conflict: Insights from an attachment perspective. *Current Opinion in psychology*, 13, 60-64.
- Fife, S. T., Stewart, C. M., & Hawkins, L. G. (2019). Family-of-Origin, Sexual Attitudes, and Perceptions of Infidelity: A Mediation Analysis. *The American Journal of Family Therapy*, 48 (2), 1-18.
- Graziano, P. A., & Hart, K. (2016). Beyond behavior modification: Benefits of social-emotional/self-regulation training for preschoolers with behavior problems. *Journal of school psychology*, 58, 91-111.
- Gordon, K.C. (2008). *Couple Therapy and the Treatment of Affairs*, in *Clinical handbook of couple therapy*. Guilford Press: New York.
- Guitar, A. E., Geher, G., Kruger, D. J., Garcia, J. R., Fisher, M. L., & Fitzgerald, C. J. (2016). Defining and distinguishing sexual and emotional infidelity. *Current Psychology*, 36 (3), 434-446.
- Ito, H., & Hofmann, S. G. (2014). Culture and affect: The factor structure of the affective style questionnaire and its relation with depression and anxiety among Japanese. *BMC Research Notes*, 2-9.
- Jeffries, E. R., Mcleish, A. C., Kramer, K. M., Avallone, & Fleming, J. B. (2016). The role of distress tolerance in the use of specific emotion regulation strategies. *Behavior Modification*, 40 (3), 439-451.
- Hofmann, S. G., & Kashdan, T. B. (2010). The affective style questionnaire: development and psychometric properties. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 32(2), 255-263.
- Harris, C. (2018). *Characteristics of Emotional and Physical Marital Infidelity That Predict Divorce* (Doctoral dissertation, Alliant International University).
- Harris, M. A., & Orth, U. (2019). The Link between Self-Esteem and Social Relationships: A Meta-Analysis of Longitudinal Studies. *Journal of Personality and Social Psychology*. Advance online publication.
- King, L.A., Emmons, R.A. (1990). Conflict over emotional expression: Psychological and physical Correlates. *Journal of Personality and Social Psychology*, 58 (5), 864- 877.

- Le, B. M., Impett, E. A., Lemay Jr, E. P., Muise, A., & Tskhay, K. O. (2018). Communal motivation and well-being in interpersonal relationships: An integrative review and meta-analysis. *Psychological bulletin*, *144*(1), 1-14.
- Lee, W. S., & McKinnish, T. (2018). The marital satisfaction of differently aged couples. *Journal of Population Economics*, *31*(2), 337-362.
- Morton, L. Roach, L. Reid, H. Stewart, SH. (2012). An Evaluation of a CBT Group for Women with Low SelfEsteem. *Behavioral and Cognitive Psychotherapy*, *40*, 221-225.
- Nielsen, S. K. K., Lønfeldt, N., Wolitzky-Taylor, K. B., Hageman, I., Vangkilde, S., & Daniel, S. I. F. (2017). Adult attachment style and anxiety-The mediating role of emotion regulation. *Journal of Affective Disorders*, *218*, 253-259.
- Oke, O. P. (2018). The Socio Religious Significance of Edi Festival Song in Controlling Marital Infidelity in Traditional Marriage Institution in Oriigbo Meje, Osun state Nigeria. *Global Journal of Human-Social Science Research*, *50*, 10-18
- Otte, S., Streb, J., Rasche, K., Franke, I., Segmiller, F., Nigel, S., & Dudeck, M. (2019). Self-aggression, reactive aggression, and spontaneous aggression: Mediating effects of self-esteem and psychopathology. *Aggressive behavior*, *45*(4), 408-416.
- Patton JH. (2012). *Sensation seeking*. In V. S. Ramachandran (Ed). *Encyclopedia of Human Behavior*. San Diego: Academic Press.
- Rienecke, R. D. (2018). Parental marital satisfaction in a family-based partial hospitalization program. *Eating disorders*, *26*(2), 143-148.
- Rosenberg, M. (1965). *Society and the adolescent self-image*. Princeton University Press, Princeton, NJ.
- Ruza, I., & Ruza, A. (2015). Causal Explanations for Infidelity of Latvian Residents in Dating and Marital Relationships. *Journal of Family Psychology*, *28*(1), 236-242.
- Seekis, V., Bradley, G. L., & Duffy, A. (2017). The effectiveness of self-compassion and self-esteem writing tasks in reducing body image concerns. *Body image*, *23*, 206-213.
- Schmidt, A. E., Green, M. S., & Prouty, A. M. (2016). Effects of parental infidelity and interparental conflict on relational ethics between adult children and parents: A contextual perspective. *Journal of Family Therapy*, *38*(3), 386-408.
- Shrout, M. R., & Weigel, D. J. (2020). Coping with infidelity: The moderating role of self-esteem. *Personality and Individual Differences*, *154*, 10-20.
- Toplu-Demirtaş, E., & Fincham, F. D. (2018). Dating infidelity in Turkish couples: the role of attitudes and intentions. *The Journal of Sex Research*, *55*(2), 252-262.
- Xie, J., Zhou, Z. E., & Gong, Y. (2018). Relationship between proactive personality and marital satisfaction: A spillover-crossover perspective. *Personality and Individual Differences*, *128*, 75-80.
- Yeun, Y. R., & Woo, H.Y. (2018). The effects of an interpersonal relationship improvement program on self-esteem, interpersonal orientation, and ego-resilience on Korean adolescents. *Biomedical Research*, *29*, 20-35.
- Walsh, F. (2007). Traumatic loss and major disasters: strengthening family and community resilience. *Family Process*, *46* (2), 207-27.
- Weiser, D. A., & Weigel, D. J. (2015). Investigating experiences of the infidelity partner: Who is the "Other Man/Woman"? *Personality and Individual Differences*, *85*, 176-181.